

Mine Sultan Ünver: Osmanlı'ya ait konular ilgi çekiyor, ancak; Tarihi roman yazmak sorumluluk gerektirir

Tartışmalı ve hassas bir dönemi kaleme alan Mine Sultan Ünver son romanı 'Yanağımda Soğuk Bir Buse'de Vahdettin'in kızı Sabiha Sultan'ı yazdı.

Aşk-ı Muhammed, Endülüs'ü anlatan Hilalin İki Ucu, Tanzimatın Validesi Bezm-i Alem, Sultanın Rüyası, Nar-ı Aşk gibi romanların yazarı Mine Sultan Ünver'in son romanı Vahdettin ile Mustafa Kemal arasında bir kadını; Sabiha Sultan'ın yaşam öyküsünü anlatıyor. 'Yanağımda Soğuk Bir Buse' adlı roman Portakal Yayınları tarafından okura sunuldu. Ünver ile son romanını ve tarihte kadın sultanları konuştuk.

Sabiha Sultan nasıl biri?

Sabiha Sultan, hanedanlıkla cumhuriyet arasında kalmış, milli mücadelenin sancılı yıllarının da içinde olduğu zor bir dönemde yaşamış. O dönemi halk

kadar saltanat mensupları da acı tecrübelerle, meşakkatle tecrübe etmiş. Özellikle sürgüne, yani memleket sınırları dışına ani bir kararla gönderilmeleri onların yaşamlarının en kederli dönemi.

Şahsi özellikleri nedir Sultan'ın?

Sabiha Sultan, son hünkâr Vahdettin'in iki kızından biricigi. Vahdettin Han kızlarını Avrupai usulle yetiştirmiş, lisan biliyorlar, müziğe hakimler, görgü ve terbiyeleri kusursuz. Saray mensupları için dünya harbi, özellikle de İstanbul'un işgalinin akabinde zor zamanlar başlıyor.

Kitabı yazarken hangi kaynaklardan yararlandınız?

Romanın araştırma sürecinde A'dan Z'ye pek çok tarihçimizin araştırmalarına, külliyyatlara ve tezlere bakmak zorunda kaldım, çünkü seçtiğim dönem çok tartışmalı, gizemi fazla ve hassas olduğumuz bir dönem. Öte yandan en büyük dayanağım hatıratlar oldu. Sabiha Sultan, kızı Neslişah Sultan, Vahdettin Han başta olmak üzere, o dönem sarayda hizmette bulunan kadınların da içinde bulunduğu pek çok kişinin hatıratı, kayıtlara düşmüş kendi sözleri önemli fayda sağladı. Tarihi roman yazmak böyle bir sorumluluk gerektirir zaten.

Tarihte kadın sultanlar görmezden mi geliniyor?

Feminist değilim fakat kadınlarımıza büyük haksızlık yapıldığını düşünüyorum. İspanya Kraliçesi İzabel, Fransızların özgürlük savaşçısı Jeanne D'Arc, Rusya'nın Katerina'sı ve Britanya'nın meşhur Elizabethler'i Batı tarih yazarlarının kahraman olarak sundukları kadınlardır. Oryantalistler sayesinde zihnimizde yaratılmış imgeye göre tarihte bizim kadınlarımız hep acziyet sembolü olmuş, böyle lanse edilmiştir. Kimi zaman analığına ya da hayırlarına dem vurularak yüceltilenler olsa da ekseriyetle fitnelere sebep gösterilmişlerdir.

Fakat bizim tarihimiz de pek çok kadın kahraman var.

Elbette. Mesela devlet kurtaran kadın Altun Can Hatun'u kimseler duymamıştır. Taht mücadelesini sona erdirerek Selçuklunun en muhteşem zamanında dağılmasının önüne geçen Terken Hatun'u bilmeyiz. Hansa Hatun'u, Süyümbike Hatun'u, IV.Murat devrinde dönemin en ünlü fıtık cerrahı olan Saliha Hatun'u işitmemişizdir. 13. Yüzyılda Kayseri'ye bir kadının vali olduğundan, dünyanın ilk kadın örgütünü kuran Fatıma Bacı'dan, Türk-İslam saraylarında şiir söyleyen, Batılı müzisyenlerden üstün kadın bestekârlarımızdan bihaberizdir. Oysa NASA ayda bir kratere Mihri Hatun'un ismini vermiş! Daha önce romanını yazdığım Bezm-i Alem Valide Sultan da, Abdülhamit Han gibi Osmanlının ömrünü uzatan mahir bir

kadındır. Bunların dışında özellikle padişah kızları yani hanım sultanların hayatı siyasete mahkum edilmiş, ellerinden alınmış zavallı, fedakar hayatlar.

“Ben memleketiyle birlikte beden ve ruhen yıkılmış bahtsız bir hünkarın kızıyım...”

Gönlüm ister ki Türk Milleti tarihine karşı hürmetkar olsun, geçmiştekilerin hizmetlerini, büyüklüğünü unutmasın... Onlara tam kıymetlerini versin, Osmanlı Devleti’nin tarihte kazandığı azametli, vakarlı yeri küçümsemesin. Bugün Cumhuriyet kurulmuş, ailemiz vazifesini yapıp geçmiştir. Türk milleti-nin bizleri artık dedikodu mevzuu etmesi ayıptır, çünkü milletimiz için Osmanlı tarihi iftihar edilecek bir mirastır. İmparatorluk ayrı bir devirdi fakat o da Türk’ün idi, bugünkü Cumhuriyet de Türk’ün malıdır...”

Sabiha
SULTAN

Menderes istifa etmişti

1952’de NATO toplantısı için Menderes Paris’e gittiğinde, büyükelçiye burada yaşayan hanedan mensuplarının ne durumda olduklarını sorar. Görürler ki Sultan Abdülhamid Han’ın 80 yaşındaki hanımı Şefika Sultan, 60 yaşındaki kızı Ayşe Sultan ve diğer Osmanlı hanımları, Paris yakınlarında bir bulaşıkhanede Fransızların bulaşıklarını yıkamaktadırlar. Menderes gözyaşlarını tutamaz. Şefika Sultan’ın ellerine sarılır ve; “Anne ne olur affet bizi, geç geldik” der. Ayşe Sultan sevinçten bayılır. Menderes Türkiye’ye döner dönmez doğrudan Cumhurbaşkanı Celal Bayar’a çıkar. Olumlu cevap alamayınca istifa mektubu yazar: “Analarının ve babalarının Fransa’da hizmetçilik yaptığı bir ülkenin başbakanı olmaktan utanç duyuyorum, istifamın kabulünü arz ederim.” Hanedan hanımlarının yurda dönmelerine izin verilmesi şartıyla Menderes istifadan vazgeçer. 1924’de yurttan çıkarılan hanedan üyeleri 1952’de dönmeye başlarlar ama sadece kadınlarına izin çıkmıştır.

Mine Sultan Ünver: Osmanlı'ya ait konular ilgi çekiyor, ancak; Tarihi roman yazmak sorumluluk gerektirir

Tartışmalı ve hassas bir dönemi kaleme alan Mine Sultan Ünver son romanı 'Yanağımda Soğuk Bir Buse'de Vahdetin'in kızı Sabiha Sultan'ı yazdı.

"Ben memleketiyle birlikte beden ve ruhen yıkılmış bahtsız bir hün-
kârın kızıyım...
Gönüm ister ki Türk Milleti tarihi-
ne karıştırmak olsun, geçmişteki-
nin hizmetlerini, büyüklerini unutsun...
Onlara tam kıymetlerini versin.
Osmanlı Devleti'nin tarihinde yazmamış
azameti, vakarını yerini küçümsemesin.
Bugün Cumhuriyet kurulmuş, millet
vazifesini yapıp geçmiştir. Türk millet-
nin bizleri artık dedi ki bu mevzu
esimesi ayıptır, çünkü milletimiz için Os-
manlı tarihi hiçbir edilecek bir mirastır.
manlı tarihi aynı bir devirdir fakat o da
Türk'ün idi, bugünkü Cumhuriyet de
Türk'ün malıdır..."

AŞK-İ Muhammed, Endülü'sü anlatan Hilalin İki Ucu, Tanzi-
matın Validesi Bezm-i Alem, Sultanın Rüyası,
Nar-ı Aşk gibi romanların yazarı Mine Sultan Ünver'in son romanı Vahdetin ile Mustafa Kemal arasında bir kadını; Sabiha Sultan'ın yaşam öyküsünü anlatıyor. 'Yanağımda Soğuk Bir Buse' adlı roman Portakal Yayınları tarafından okura sunuldu. Ünver ile son romanını ve tarihte kadın sultanları konuştuk.

● **Sabiha Sultan nasıl biri?**
Sabiha Sultan, hanedan-
lıkla cumhuriyet arasında
kalmış, milli mücadelenin
sancı yıllarının da içinde
olduğu zor bir dönemde ya-
şamış. O dönemi halk kadar
saltanat mensupları da acı
tecrübelerle, meşakkatle tec-
rübe etmiş. Özellikle sürgü-
ne, yani memleket sınırları
dışına ani bir kararla gönde-
rilmeleri onların yaşamları-
nın en kederli dönemi.

● **Şahsi özellikleri nedir Sultan'ın?**

Sabiha Sultan, son hün-
kâr Vahdetin'in iki kızın-
dan biricigi. Vahdetin Han
kızlarını Avrupalı usulle ye-
tiştirmiş, lisan biliyorlar,
müziğe hakimler, görgü ve
terbiyeleri kusursuz. Saray
mensupları için dünya har-
bi, özellikle de İstanbul'un
işgalinin akabinde zor za-
manlar başlıyor.

● **Kitabı yazarken hangi kay-
naklardan yararlandınız?**

Romanın araştırma sü-
recinde A'dan Z'ye pek çok
tarihçimizin araştırmaları-
na, kulliyatlarına ve tezlere
bakmak zorunda kaldım,
çünkü seçtiğim dönem çok
tartışmalı, gizemli fazla ve
hassas olduğumuz bir dö-
nem. Öte yandan en büyük

Menderes istifa etmişti

1952'de NATO toplantısı için Menderes Paris'e gittiğinde, büyükelçiye burada
yaşayan hanedan mensuplarının ne durumda olduklarını sorar. Görüntü ki Sul-
tan Abdülhamid Han'ın 80 yaşındaki hanımı Sefika Sultan, 60 yaşındaki kızı Ay-
şe Sultan ve diğer Osmanlı hanımları, Paris yakınlarında bir buluşıkhanede
Fransızların buluşıkhanesini yıkamaktadırlar. Menderes gızyaslarını tutamaz. Sefi-
ka Sultan'ın ellerine sarılır ve: "Anne ne olur affet bi-
zi, geç geldik" der. Ayşe Sultan sevinçten bayılır.
Menderes Türkiye'ye döner dönmez doğrudan Cum-
hurbaşkanı Celal Bayar'a çıkar. Olumlu cevap ala-
mayınca istifa mektubu yazar: "Ananının ve ba-
balanının Fransa'da hizmetliklik yaptığı bir ülkenin
başbakanı olmaktan utanç duyuyorum, istifamın
kabulünü arz ederim." Hanedan hanımlarının
yurda dönmelerine izin verilmesi şartıyla Men-
deres istifadan vazgeçer. 1924'de yurttan çıka-
rılan hanedan üyeleri 1952'de dönmeye baş-
larlar ama sadece kadınlara izin çıkmıştır.

dayanağımlı hatıratlar oldu.
Sabiha Sultan, kızı Neslişah
Sultan, Vahdetin Han başta
olmak üzere, o dönem saray-
da hizmette bulunan kadın-

ların da içinde bulunduğu
pek çok kişinin hatıratı, ka-
yıtlara düşmüş kendi sözleri
önemli fayda sağladı. Tarihi
roman yazmak böyle bir so-

rumluluk gerektirir zaten.

● **Tarihte kadın sultanlar
görmezden mi gelinir?**

Feminist değilim fakat
kadınlarımız büyük haksız-
lık yapıldığını düşünüyö-
rum. İspanya Kraliçesi İza-
bel, Fransızların özgürlük sa-
vaşçısı Jeanne D'Arc, Rus-
ya'nın Katerina'sı ve Britan-
ya'nın meşhur Elizabethler'i
Batı tarih yazarlarının ka-
hraman olarak sundukları ka-
dındır. Oryantalistler sa-
yesinde zihinimizde yaratıl-
mış imgeye göre tarihte bi-
zim kadınlarmız hep acizyet
sembolü olmuş, böyle lanse
edilmiş. Kimi zaman ana-
lığına ya da hayırlarına dem
vurularak yüceltilenler olsa
da ekseriyetle fitnelere sebep
gösterilmişlerdir.

● **Fakat bizim tarihimiz de
pek çok kadın kahraman var.**

Elbette, Mesela devlet
kurtaran kadın Altun Can
Hatun'u kimseler duyma-
mıştır. Taht mücadelesini
sona erdirerek Selçukluların
en muhteşem zamanında
dağılmasının önüne geçen
Terken Hatun'u bilmiyoruz.
Hansa Hatun'u, Süleyman
Hatun'u, IV. Murat devrinde
dönemin en ünlü fıtık cerrah-
ı olan Salih Hatun'u işit-
memişizdir. 13. Yüzyılda
Kayseri'ye bir kadının vali
olduğundan, dünyanın ilk
kadın örgütünü kuran Fati-
ma Bacı'dan, Türk-İslam sa-
raylarında şir söyleyen, Ba-
tılı müzisyenlerden üstün
kadın bestekârlarımızdan
bihaberizdir. Oysa NASA ay-
da bir krateri Mihri Ha-
tun'un ismini vermiş! Daha
önce romanını yazdığım
Bezm-i Alem Valide Sultan
da, Abdülhamid Han gibi
Osmanlı'nın ömrünü uzatan
mahir bir kadındır. Bunların
dışında özellikle padişah
kızları yani hanım sultanla-
rın hayatı siyasete mahkum
edilmiş, ellerinden alınmış
zavallı, fedakar hayatlar.

